

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อ เสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทฤษฎะของ ผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามองคาย เขต 2

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สรุปผลการวิจัย
6. อภิปรายผล
7. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทฤษฎะของผู้บริหาร และครูผู้สอน สังกัดงานเขตพื้นที่การศึกษามองคาย เขต 2 ทั้งโดยรวมและ รายด้าน

2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทฤษฎะของ ผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามองคาย เขต 2 ที่มีประสบการณ์ใน การทำงานต่างกัน ทั้งโดยรวม และ รายด้าน

สมมติฐานการวิจัย

1. พฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทฤษฎะของผู้บริหาร และ ครูผู้สอนต่อแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มองคาย เขต 2 มีความแตกต่างกันทั้งโดยรวมและรายด้าน

2. พฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามพรพรศนะของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ต่อ พฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 มีความแตกต่างกัน ทั้งโดยรวมและรายด้าน

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 จำนวน 1,950 คน วิทยากรศึกษา 2549 จำนวน เป็นผู้บริหาร 174 คน ครูผู้สอน 1,776 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยได้ดำเนินการดังนี้.

1.2.1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น และกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากประชากร โดยการถัวตาราง เศรษฐีและมอร์แกน(อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด. 2545:43) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 332 คน จำนวนเป็นผู้บริหารจำนวน 118 คน ครูผู้สอน จำนวน 214 คน

1.2.1 การจำแนกแต่ละกลุ่มตัวอย่างตามประสบการณ์ในการทำงานคือ อายุราชการในการทำงานต่ำกว่า 15 ปี และอายุราชการในการทำงาน 15 ปีขึ้นไป (การแบ่งกลุ่มตัวอย่าง อ้างถึงใน จรรววรรณ หลักคำพันธ์. 2547 : 5)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามพรพรศนะของผู้บริหารและของครูผู้สอน ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำไปทดลองใช้กับผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ได้ 0.92 แบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมภาวะผู้นำผู้บริหารสถานศึกษาตามทฤษฎีของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าของ ลิกิรท์ (Likert Rating Scale)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการส่งและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยนำหนังสือขออนุญาตจากอธิบดีมหาวิทยาลัย สถาบันราชภัฏมหาสารคาม ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 และผู้บริหาร โรงเรียน จากแบบสอบถามทั้งหมด 332 ชุด ได้รับคืนมาจำนวน 332 ชุด อยู่ในสภาพที่ข้อมูลสมบูรณ์ดี

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 และตอนที่ 2 ได้นำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปดังนี้.

1. วิเคราะห์พฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทฤษฎีของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ทั้งโดยภาพรวม และเป็นรายด้าน โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามทฤษฎีของผู้บริหารและครูผู้สอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ที่มีประสิทธิภาพในการทำงานต่างกัน ทั้งโดยภาพรวมและเป็นรายด้าน โดยใช้ t-test

สรุปผลการวิจัย

1. พฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทฤษฎีของผู้นำบริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2

เมื่อพิจารณาพฤติกรรมภาวะผู้นำทั้ง 3 มิติแล้วพบว่าทั้งหมดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้คือ ด้านมิติมุ่งประสิทธิผล ($\bar{X} = 4.24$) ด้านมิติมุ่งสัมพันธ์ภาพ หรือมิตรสัมพันธ์ ($\bar{X} = 3.96$) และมิติมุ่งงาน หรือกิจสัมพันธ์ ($\bar{X} = 3.57$)

1.1 เมื่อจำแนกตามสถานภาพพบว่า ผู้บริหารมีทฤษฎีต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 3 มิติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.97$) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือด้านมิติมุ่งประสิทธิผล ($\bar{X} = 4.36$) ด้านมิติมุ่งสัมพันธ์ภาพ หรือมิตรสัมพันธ์ ($\bar{X} = 4.00$) และมิติมุ่งงาน หรือกิจสัมพันธ์ ($\bar{X} = 3.55$)

ส่วนครูผู้สอนมีทฤษฎีต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.87$) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ คือ ด้านมิติมุ่งประสิทธิผล ($\bar{X} = 4.12$) ด้านมิติสัมพันธ์ภาพ หรือมิตรสัมพันธ์ ($\bar{X} = 3.92$) และด้านมิติมุ่งงาน หรือ กิจสัมพันธ์ ($\bar{X} = 3.58$)

1.2 เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานพบว่าพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทฤษฎีของผู้นำบริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน อยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.89$) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านมิติมุ่งประสิทธิผล ($\bar{X} = 4.18$) ด้านมิติสัมพันธ์ภาพ หรือมิตรสัมพันธ์ ($\bar{X} = 3.94$) และด้านมิติมุ่งงาน หรือกิจสัมพันธ์ ($\bar{X} = 3.55$)

ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 15 ปี มีทฤษฎีต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ คือ ด้านมิติมุ่งประสิทธิผล $\bar{X} (= 4.15)$ ด้านมิติสัมพันธ์ภาพ หรือมิตรสัมพันธ์ ($\bar{X} = 3.91$) และด้านมิติมุ่งงาน หรือกิจสัมพันธ์ ($\bar{X} = 3.51$)

ส่วนผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป มีทฤษฎีต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก เฉลี่ย ($\bar{X} = 3.92$) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ คือ ด้านมิติมุ่งประสิทธิผล ($\bar{X} = 4.21$) ด้านมิติสัมพันธ์ภาพ หรือมิตรสัมพันธ์ ($\bar{X} = 3.96$) และด้านมิติมุ่งงาน หรือกิจสัมพันธ์ ($\bar{X} = 3.59$)

2. พฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทฤษฎีภาวะผู้นำของผู้บริหาร และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ต่อ พฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทั้ง 3 มิติพบว่า ด้านมิติมุ่งงาน หรือกิจสัมพันธ์ ด้านมิติสัมพันธ์ภาพ หรือมิตรสัมพันธ์ และด้านมิติมุ่งประสิทธิผล ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทฤษฎีภาวะผู้นำของผู้บริหาร และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ครั้งนี้ มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายดังนี้

1. พฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทฤษฎีภาวะผู้นำของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 อยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เพราะ ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำสูงมีความสามารถในการบริหารจัดการ มีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง ผู้นำมีมนุษยสัมพันธ์มีคุณธรรม จริยธรรมมีความมุ่งมั่น และอุทิศตนในการทำงาน และเป็นที่ยอมรับของผู้เกี่ยวข้อง และเป็นที่รักพัฒนาที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล สามารถโน้มน้าวให้บุคลากรในสังกัด และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพึงพอใจให้ความร่วมมือและปฏิบัติงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผลสรุปการประเมินภายนอกของ สมศ. ตั้งแต่ปีการศึกษา 2546-2548 ในเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ในด้านมาตรฐานที่ 20 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการ ในส่วนที่เป็นดัชนีตัวบ่งชี้ทั้ง 3 ตัวบ่งชี้ อันประกอบไปด้วยตัวบ่งชี้ที่ 1 “ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง” ผลสรุปทุกโรงเรียน อยู่ในระดับคุณภาพดีร้อยละ 80 และตัวบ่งชี้ที่ 2 “ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำมีมนุษยสัมพันธ์และเป็นที่ยอมรับของผู้เกี่ยวข้อง” ผลสรุปทุกโรงเรียนเฉลี่ยอยู่ใน ระดับคุณภาพดี โดยเฉลี่ยร้อยละ 85 และตัวบ่งชี้ที่ 3 “ผู้บริหารมีความเป็นประชาธิปไตย” ผลสรุปทุกโรงเรียนอยู่ในระดับคุณภาพดี โดยเฉลี่ยร้อยละ 80 ด้านผู้บริหารมาตรฐานที่ 10 “ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการ” มีตัวบ่งชี้ 4 ตัวบ่งชี้ (สรุปผลการประเมิน สมศ. 2548 : 32) ต้น ได้แก่ ตัวบ่งชี้ที่ 10.1 “ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรมมีความมุ่งมั่น และอุทิศตนในการทำงาน” ผลสรุปทุกโรงเรียน อยู่ในระดับคุณภาพดี โดยเฉลี่ยร้อยละ 75 ตัวบ่งชี้ที่ 10.2 ผู้บริหารมีความคิดริเริ่มและมีวิสัยทัศน์ ผลสรุปทุกโรงเรียน อยู่ในระดับคุณภาพดีโดยเฉลี่ยร้อยละ 82 ตัวบ่งชี้ที่ 10.3 “ผู้บริหารมีความสามารถในการบริหาร

วิชาการและเป็นผู้นำทางวิชาการ” ผลสรุปทุกโรงเรียน อยู่ในระดับคุณภาพดี โดยเฉลี่ยร้อยละ 76
 ตัวง่ซึ่งที่ 10.4 “ผู้บริหารมีการบริหารที่มีประสิทธิผล และผู้เกี่ยวข้องพึงพอใจในการบริหาร”
 ผลสรุปทุกโรงเรียน อยู่ในระดับคุณภาพดีมาก โดยเฉลี่ย ร้อยละ 71 จากข้อมูลที่ได้เข้ามาแล้วจะ
 เห็นได้ว่ามาตรฐานที่ 20 “ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการ”
 (สรุปผลการประเมิน สมศ. 2548 : 20)

ผลสรุปนี้จะตรงกัาเอกสารพฤติกรรมภาวะผู้นำของ ภิญโญ สาร (2536 : 155 - 159)
 กล่าวถึงความหมายพฤติกรรมของผู้นำ และผู้นำที่มีพฤติกรรมแบบประชาธิปไตย หรือมีคิมุ่ง
 ประสิทธิภาพ (ลิพพิลด์ และ ไวท์; Lippill and whites) : 1943 อังใน สถาบันพัฒนาผู้บริหาร
 นครปฐม. 2543 : 18)

เมื่อพิจารณาพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารทั้ง 3 มิติ พบว่า

ก. ด้านคิมุ่งงานหรือกิจสัมพันธ์ ผู้บริหารมีพฤติกรรมภาวะผู้นำอยู่ในระดับมาก อาจ
 เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามุ่งให้ผูได้บังคับบัญชา หรือผู้ตาม ได้เข้าใจในการคานึงงานตาม
 แผนงาน โยบาย หรือกรคิดต่อสื่อสาร การประสานงานเพื่อให้ผูได้บังคับบัญชาสามารถปฏิบัติงน
 ให้ได้ผล และสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมาย

ในส่วนครูผู้สอนคิมองเห็นว่าพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาเห็นเฉลี่ยอยู่ใน
 ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากที่ครูผู้สอนเห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่มีความ
 สามารถในการ โน้นนำวจิตใจผู้ร่วมงาน ได้ดี จึงทำให้บุคลากรร่วมมือร่วมใจปฏิบัติงนที่ได้รับ
 มอบหมายจนทำให้งานบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ พิจารณาแล้วพบว่าอยู่ใน
 ระดับมากที่สุด 2 ข้อ คือข้อ 1. แจงน โยบายให้ผูได้บังคับบัญชาเข้าใจทุกตร้งอย่างชัดเจน
 สม่าเสมอ และข้อ3. การกำหนดแผนปฏิบัติการบริหารงานของโรงเรียนไว้้อย่างชัดเจน ที่เกิน
 เช่นนี้เพราะผู้บริหารมีทักษะ ในการวางแผนการบริหารด้านให้ควมรู้ควมสามารถในการ
 บริหารงานตลอดถึงการ ใช้ภาวะผู้นำคานคิมุ่งงานและ คานคิมุ่งสัมพันธ์ภาพควบคู่กัน โดย
 บริหารตามสถานการณ์ จึงทำให้การทำงานเกิน ้อย่างราบรื่นมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
 ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุภาพ สมศรี (2540 : บทคัดย่อ) ซึ่งได้ศึกษาพฤติกรรมควม
 เป็นผู้นำของอธิบดีสถาบันราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คานมุ่งงาน โดยภาพรวมอยู่ใน
 ระดับมาก

ข. ด้านมิติมุ่งสัมพันธ์ภาพ หรือมิตรสัมพันธ์ มีพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่เป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เป็นที่ปรึกษา และเป็นที่พึ่งผู้ได้บังคับบัญชาได้ ทำให้ผู้บังคับบัญชามีขวัญและกำลังใจในการทำงาน จึงทำให้งานบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายวางไว้ สอดคล้องกับงานวิจัย Reed. (1987 : 1388) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของพฤติกรรมภาวะผู้นำแบบประชาธิปไตยทำให้งานนั้นสำเร็จลงได้โดยผู้บังคับบัญชาเป็นผู้สนับสนุนการทำงาน และตรงกับงานวิจัยของ อินทร์น้อย นະลิชัยวงศ์ (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนเคเคเค โรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สปจ.ลำพูน พบว่าผู้บริหารโรงเรียนแสดงพฤติกรรมภาวะผู้นำอยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ วางแผน และร่วมปฏิบัติงานมากที่สุด ซึ่งสัมพันธ์กับงานวิจัยของ สิริศรีวงไกร ชรรษโชติ. (พ.ศ. 2546 : 62 - 71) ได้ศึกษาพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการทำงานของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่มีพฤติกรรมผู้นำแบบที่ 2 คือ กิจสัมพันธ์สูง มิตรสัมพันธ์สูง โดยเฉลี่ยสูงถึง ร้อยละ 88.02 และยังไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุรชาติ สังข์รุ่ง (2540 : 67) ที่พบว่า พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดมุกดาหาร มีพฤติกรรมผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ์ภาพ หรือมิตรสัมพันธ์ และแบบมิติมุ่งงาน หรือกิจสัมพันธ์สูง ผลวิจัยปรากฏผลดังกล่าวนี้ แสดงให้เห็นว่า ครูมีความรู้สึกที่ดีต่อผู้บริหารสถานศึกษาด้านพฤติกรรมภาวะผู้นำเน้น ไปในทางที่ดีทั้งด้านกรงาน และความสัมพันธ์ในการบังคับบัญชา

ก. ด้านมิติมุ่งประสิทธิภาพ พฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่เป็นผู้มีความเฉลียวฉลาด สามารถใช้ศิลปะจูงใจผู้บังคับบัญชา ให้มีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ เพื่อการปฏิบัติงาน ได้อย่างเต็มศักยภาพและประสิทธิผล สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัญชลี เหลืองอ่อน (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ใช้แบบบริหารที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดว่าแบบที่มีประสิทธิภาพน้อย และมุ่งประสิทธิภาพมากกว่ามุ่งงานหรือกิจสัมพันธ์ และมุ่งสัมพันธ์ภาพหรือมิตรสัมพันธ์ ผลเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแล้ว พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ คือ ข้อ 39 "บริหารงาน โดยยึดผลที่จะเกิดขึ้นกับหน่วยงาน บุคลากร นักเรียน และชุมชน อื่นๆ"

และข้อ 45 "ประสานงาน คัดเลือกมอบหมายงาน ให้ผู้บังคับบัญชาปฏิบัติงานตามความรู้ความสามารถ" ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า บริหารมีความเป็นภาวะผู้นำสูงมีความคิดสร้างสรรค์

มีศิลปะการมอบหมายงาน และการจูงใจในการปฏิบัติงานเพื่อประสิทธิผล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญชรีรัตน์ บุญชินวุฒิกุล (2530 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาความต้องการในการพัฒนาหัวหน้าภาควิชาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า สมรรถภาพที่สำคัญที่ควรฝึกอบรมให้แก่ หัวหน้าภาควิชา ได้แก่ “ความสามารถในการสร้างสรรค์ ความสามารถในการจูงใจเพื่อนร่วมงาน ความสามารถในการเป็นผู้นำทางวิชาการ ความสามารถในการวางแผนปฏิบัติงาน” และคุณลักษณะของหัวหน้าภาควิชาที่ควรจะมีอยู่ 3 ด้าน ที่อยู่ในเกณฑ์มากตามความต้องการทั้งของคณบดี หัวหน้าภาควิชา และอาจารย์ คือ ด้านความเป็นผู้นำเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ทักษะในการบริหารงาน และด้านวิชาการ ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมภาวะของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทฤษฎีของ ผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามองคayo เขต2 โดยรวม แตกต่าง กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับผลการศึกษารายชื่อของ รังสี ผลากอง (2541 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมผู้นำผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า พฤติกรรมด้านผู้นำผู้บริหาร โรงเรียนแห่งนี้ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู อาจารย์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้ง โดยส่วนรวมและเป็นรายด้าน

3. ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมภาวะของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทฤษฎีของ ผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามองคayo เขต2 ที่มีประสิทธิภาพในการทำงานต่างกัน โดยรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย การที่ พฤติกรรมภาวะของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทฤษฎีของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามองคayo เขต2 ที่มีประสิทธิภาพในการทำงานต่างกัน ไม่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารจัดการที่ดีสามารถบริหารงานในสถานศึกษา ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้ความรู้ความสามารถและทักษะการบริหารนำพาบุคลากรและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษา ให้ร่วมกันปฏิบัติงานอย่างจริงจัง เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ดังนั้นผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสิทธิภาพในการทำงานต่างกันจึงมี พฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ประครอง พันธุ์พรหม (2542 : บทคัดย่อ อ้างถึงใน จารุวรรณ หลักคำพันธ์, 2547 : 86) ที่ได้ ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมผู้นำผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา ตามทฤษฎีของผู้บริหาร โรงเรียน และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุตรดิตถ์ พบว่า ผู้บริหาร โรงเรียน และ

ครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา โดยภาพรวมทั้ง 3 ด้าน ไม่แตกต่างกัน แต่ ไม่สอดคล้องกับ ผลการศึกษาของ รังสี ผลากอง (2541 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมผู้นำผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า พฤติกรรมผู้นำผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ไม่สอดคล้องกับ ผลการศึกษาของ Sharpton. (1985 : 3699) ได้ศึกษาพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนในรัฐ โอกลาโฮมา โดยใช้แบบทดสอบพฤติกรรมภาวะผู้นำของเววดีในรูปแบบ 3 มิติ จากการศึกษาพบว่าแบบผู้นำของผู้บริหารแยกตามอายุประสบการณ์ทำงาน ประสบการณ์สอน และประสบการณ์ในการบริหาร มีความแตกต่างกัน ที่เห็น ได้ชัดคือระดับการศึกษาของผู้บริหารที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมแบบมุ่งงาน และมุ่งคน ส่วนรูปแบบผู้นำที่ผู้บริหารใช้มากที่สุดคือ แบบนำทีม ที่ใช้รองลงมาคือ แบบนักพัฒนา และไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ จินตนา อะทะไชย (2544 : บทคัดย่อ) อ้างถึงใน จารุวรรณ หลักคำพันธ์. 2547 : 86) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การปฏิบัติตามภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย พบว่า ผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งต่างก็มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา โดยภาพรวมและเห็นรายด้าน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

จากกรณีวิจัยพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทฤษฎีของผู้บริหาร และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 2 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้.

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1.1 จากผลการศึกษาที่ค้นพบ พฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา มีคิมุ่งงาน หรือคิสัมพันธ์ ที่มีค่าเฉลี่ยสูง และเห็นควรให้ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติเกี่ยวกับการกำหนดแผนภูมิการบริหารงานของ โรงเรียน และชี้แจงนโยบายให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเข้าใจอย่างชัดเจน และมุ่งทำงานเพื่อเป้าหมายของโรงเรียน โดยไม่เห็นแก่หน้า หรือยกเว้นการทำงานให้ เพราะเป็นบุคคลสำคัญของเข้านายคน นั่นคือการทำงานเพื่องาน มิใช่เพื่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง

1.2 จากผลการศึกษาที่ค้นพบ พฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามีคิมุ่ง
ต้นพันธภาพ หรือมิตรสัมพันธ์ ที่มีค่าเฉลี่ยสูง และเห็น ให้ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติเกี่ยวกับ
การเปิด โอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงาน ผู้บริหารทำงานกับผู้ใต้บังคับบัญชาแบบไม่ถือ
ตัว และให้ความเป็นกันเองกับผู้ใต้บังคับบัญชา

1.3 จากผลการศึกษาที่ค้นพบ พฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา มีคิมุ่ง
ประสิทธิผล ที่มีค่าเฉลี่ยสูง และเห็นควร ให้ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติเกี่ยวกับการนำความคิด
ใหม่ๆมาปรึกษาหารือกับผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อพัฒนางาน และทำงาน โดยคำนึงถึงผลสำเร็จของ
งาน และผู้ร่วมงานควบคู่กันไป และส่งเสริมให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทำงานอย่างมีระเบียบแบบ
แผน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรเปรียบเทียบพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา
ตามพรตนะของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและครูผู้สอน ดังกััดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาหนองคาย เขต 2

2.2 ควรศึกษา และวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา
ต่อระบบการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ ในเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2

2.3 ควรศึกษา และวิจัยเกี่ยวกับปัญหาและสาเหตุของข้อบกพร่องมากที่สุดใ
การปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชา

2.4 ควรศึกษา และวิจัยเกี่ยวกับสัมพันธภาพ หรือมิตรสัมพันธ์มีอิทธิพลต่อ
การปฏิบัติงานของครู